

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Summa de casibus conscientiae

Astesanus <de Ast>

[Straßburg], nicht nach 9. Mai 1474

Incipit prohemium presentis summe de casibus

[urn:nbn:de:bsz:31-316099](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-316099)

In nomine dñi amen. Incipit summa de casibus ad honore dei compilata. p. friez asteranu de ordine fratrum minorum. ubi permittuntur literae eiusdem fratris ad dñm Iohannem gajetanum. sancti theodozi diacono cardinale. et postea immediate lre eiusdem dñi. quas qñ recepit sumaz misit ad supradictum asteranu. Ille sunt ergo literae pdicti fratris.

*M. Arij
Aug. R.
p. v. v. v.*

Enerando in xpo patri et dño. domio Iohanni gajetano d. v. be. diuina puidencia dignissimo sacrosancte romae ecclesie sancti theodozi diacono cardinali. frater asteranu de ast. de ordine frim minorum. ei?

humilis seruus reuerentia sui qz recõmendatione in dño debita et deuota. Cũ iam elapso multo tẽpore benigenti vre placuerit me ad perficiẽdu collectõz quã mehoauerã de casibz. vestris literis exhortari. Ecce venerãde p̄r et dñe vram dignatã exhortatõz reuerenter suscipiens et autoicitatis vre sublimis fauorem adesse mihi p̄spiciens. collectõz eandẽz cũ auxilio dei. p̄t ei sinistra re mihi placuit et tenuitas mea sciuit et potuit summaui. Digne igit vobis eam attribuo et ascribo simulqz ipaz puidencie vre cõmitto examiandã corrigendã et supplẽdã. et si vra discretio iudicauerit in noticiãz alioz publicã deducẽdam p̄mptus semp et paratõ ero in oibus ad vram beneplacita et mandata.

Valcat semp p̄claritas magficẽtie vre ad dei honore et ecclesie sue sancte edificatõz. data Iañ. Anno dñi Millesimo. ccc. xvij. Incipiunt literae pdicti dñi cardinalis ad ipm frim.

Reuerabili et religioso viro amico carissimo frim asterano de ciuitate astensi ordinis fratrum minorum. Iohannes miseratione diuina sancti theodozi diaconus cardinalis salutem et sincere dilectõis affectũ. Librũ vrm opus quippe laudabile quẽ nobis vra sinceritas dñinauit leto vultu gratoqz corde recepimus. cuius opus ad deo suũ cõmendatãz. qz aliene laudis cõmendatõẽ nõ eget. Ostẽditur nãqz scie in ei? lectõẽ p̄funditas. ingenij in sui examiatõẽ subtilitas. ac vborũ in sui cõsideratõẽ maturitas demõstrat. Et quidem nõ sine multa ipius laude opus extollit cõditõis qui velut bonus hõ de bono thezaurũ suo p̄fert bona ad laudez dei ac vtilitatis publice ieremecum. Dignis ergo in dño laudibus vre laudamõ bonitatis multiplicis claritatẽ. q̄ sic lucere nititur omibus qz singulis se exhibet p̄futurã. Quãp̄pter dilectõem vestre gratiaz. plenas referimus actiones toto cordis affectu quod pro vobis gratum possumõ offerentes. valete in dño.

Incipit prohemium p̄sentis summe de casibus.

bonorum laborum gloriosus est fructus. Sap. .ij. Nullus autẽ labor est illo labore melior qui animaz salutem p̄ficat. Vñ et tali labore filius dei in persona p̄p̄ta la-

borauit secundum illud isaie. j. c. laborauit filius. quidq̄d em̄ in assumpta huilitate gessit dixit et sustinuit p̄ salute hũani generis fecit sedm̄ illud luc. xix. Venit filius hominis q̄rere et saluũ facere qd̄ perierat. Huius ergo laboris potissime gl̄osus est fructus qz p̄cipue diuie fructõis est meritorius. Consistit autẽ huius laboris in facto sancte vite et verbo sane doctrine secundũ illud Ma. v. Qui autẽ fecerit et docuerit hic magnus vocabitur in regno celoz. Ego autẽ frater asteranu de ordine minorum nimis fateor ad talẽ laborẽ me tam rone vite q̄ rone scientie min⁹ idoneũ esse. s̄ tñ cupiens cõsulere penurie mee vt sic saltẽ in modico pdicti fructus gl̄osi possẽz particeps fieri. exẽplo ruti paupeule moabitis ingrediens alioz agros doctõz. s̄. magnoz scripta studẽdo diligẽter oportuno tpe p̄ plures años ex ipis quasi spicas aliqua magis vtilia de omi materia que estionũ sacre scripture prout deo mihi dedit et exiguitas mea valuit collecta in vni⁹ summe p̄ octo libros disticte breuiãdo serie ordinaui. Postmodũ vò exhortatõẽ venerabilis p̄ris et dñi supra memorati et etiã pluriũ bonoz fratru admodũ incitatõ ex supradicta collectõẽ illa tñ q̄ p̄nebant ad cõsiliũ in foro d̄scie tri buendũ extraxi et siqua alia puta de v̄tutibz vel alijs iserui illa grã cõtinuãde materie vel maioris euidentie breuiter annotaui atqz in hunc modũ summã de casibus deo auxiliante compilauim. Dignis igit lectõz siqua vtilia. siqua laudabilia. siqua sibi grata in ipsa reperiat. deo largitori bonoz oim et venerabilibz antecessoribz n̄ris doctoribus ex quibus accepi et p̄cipue dño p̄nomiato correctori eius attribuat. et gratias vberiores fideliter agat. p̄ me vero et si nihil aut parũ de meo ibi posui laborem tñ incredibile alioz dicta colligendo et ordinãdo pertuli. apud deũ intercedat. vt meo sudore vicissitudiez in celesti patria misericorditer reddat.

Sciendũ autẽ qd̄ doctores venerabiles ex quorum scriptis collectõz pdictam assumpsi in sacra scriptura de ordine meo fuerunt multa p̄cipue tamen isti. scilicet.

Erater alexãder de anglia qui qñ fuit ordinẽ ingressus. erat magister leges actu sacra scripturã parisi⁹ super om̄s tẽpõris sui famosus. Erater bonauetura etiã famosissim⁹ tpe suo q̄ fuit mltõ tpe mister gñalis et p̄ea cardinalis. Erater guilhelm⁹ anglicus de mara. Erater gualter⁹ qui fuit epus pictauiensis. Erater richardus de media villa. Erater iohẽs scoz⁹ famosissim⁹ et subtilissim⁹. Erater alexãder d. alexãdia q̄ fuit etiã mister gñalis quẽ vt discernat a p̄o alexãdeo cõgnomio lobarũ et illũ primũ cõgnomio anglicum. De alio autẽ ordie fuerit duo. s̄. de ordie pdicta. Erater thomas de aqno etiã famosissim⁹. Et fr̄ petr⁹ de tarãtagio qui fuit etiã papa. Aliqua etiã accepi de quoclibetis mgr̄i beinrici de gaudano. Doctores vero iuriscanonicis ex quibz plima sumpsi fuerunt isti scz.

a

b.